

Asia: VN/31199/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta (Kela-korvausten valinnanvapauskokeilu)

Lausunnonantajan lausunto

Lausuttavaa korvausmallin sisällöstä?

Sosiaali- ja terveysministeriö on lähettänyt lausuntokierrokselle luonnoksen hallituksen esitykseksi sairausvakuutuslain väliaikaisesta muuttamisesta (Kela-korvausten valinnanvapauskokeilu) VN/31199/2024 ja STM143:00/2024.

Kokeilun tavoitteena on kehittää yksityisen sairaanhoidon korvausjärjestelmää osana terveydenhuollon palvelujärjestelmän kokonaisuutta, vahvistaa asiakkaiden valinnanvapautta ja perusterveydenhuollon palveluiden saatavuutta sekä keventää julkiseen terveydenhuoltoon kohdistuvaa kuormitusta. Kokeilujakson on tarkoitus alkaa syksyllä 2025 ja päättyä vuoden 2027 lopussa.

Kirkkohallitukselta ei ole erikseen pyydetty lausuntoa. Koska seurakuntien diakoniatyössä kohdataan 65 vuotta täyttäneitä sekä pienituloisia henkilöitä että ihmisiä, joilla on terveyspalvelujen saatavuutta koskevia haasteita, lausunnossa nostetaan esiin eräitä huolenaiheita ja kysymyksiä näistä näkökulmista (kansalaisten yhdenvertaisuus terveyspalveluiden saatavuudessa sekä heikoimmassa asemassa olevien ikääntyneiden esteet julkisten terveyspalveluiden hyödyntämiseen).

Kirkon diakoniatyössä on nähtävissä pienituloisten ihmisten lisääntynyt tuen tarve koskien terveydenhoitokuluja. Esitetty kokeiltava valinnanvapaus- ja Kela-korvausmalli ei vastaa kuitenkaan pienituloisten henkilöiden tilanteeseen muutoin kuin ehkä välillisesti (jos pääsy julkiseen terveydenhuoltoon nopeutuisi). Yksityisen terveydenhuollon kustannuksia ei huomioida menoina perustoimeentulotuessa, jolloin tukea saavan tulee maksaa lääkärikäyntinsä

omavastuu itse. Toimeentulotukea saavien pienituloisten mahdollisuudet hyödyntää esityksen mukaista valinnanvapautta ja tukea ovat heikommat suurempituloisiin verrattuna.

Esitetty malli ei itsessään myöskään edistä hoidon ja hoitosuhteen jatkuvuutta. Esitetyssä kokeilussa ihmisellä olisi mahdollisuus kolmeen lääkärikäyntiin yksityisessä terveydenhuollossa vuoden sisällä. Monisairailta, pitkäaikaissairailta henkilöillä kolme lääkärikäyntiä ei välttämättä

riitä.

Tutkitusti hoidon ja hoitosuhteen jatkuvuudella on myönteisiä vaikutuksia, se mm. vähentää lähetteitä päivystykseen ja erikoissairaanhoidon. Hallitus on päättänyt tukea hoidon jatkuvuutta edistävää omalääkärimallia (nk. hoidon jatkuvuusmalli).

Lausuttavaa vaikutustenarvioinnista?

-

Muut kommentit:

Kirkkohallitus pitää hyvänä sitä, että julkisten terveysten palvelujen kuormitusta pyritään purkamaan ja saatavuutta kehittämään kokeilemalla ja edistämällä erilaisia toimintamalleja.

1. Näkemyksenne vastaanottotyyppistä koskevista velvoitteista palveluntuottajille?

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoin kenttä perusteluille:

-

2. Näkemyksenne siitä, että kokeiluun osallistuvan palveluntuottajan olisi sitouduttava tarjoamaan myös toisella kokeiluun osallistuvalla palveluntuottajalla määrätty tutkimukset kokeilun mukaisilla hinnoilla?

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoin kenttä perusteluille:

-

3. Näkemyksenne siitä, että kokeilun mukaisia lääkärinvastaanottokäyntejä tarjoavan palveluntuottajan olisi sitouduttava tarjoamaan lääkärikäyntien lisäksi myös kokeilun piiriin kuuluvia tutkimuksia, mikäli palveluntuottajalla olisi laboratorio käytössään (oma tai alihankinta)?

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoin kenttä perusteluille:

-

4. Näkemyksenne siitä, että kokeiluun voisi osallistua vain sellainen palveluntuottaja, jolla ylipäänsä olisi käytettävissään laboratorio (omana tai alihankintana)? Tämä tarkoittaisi sitä, että lääkärikäyntejä ei voisi tarjota, mikäli palveluntuottajalla ei olisi käytettävissään laboratoriopalveluita.

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoin kenttä perusteluille:

-

5. Näkemyksenne siitä, tulisiko kokeiluun voida osallistua myös pelkästään laboratoriotutkimuksia tuottavana palveluntuottajana?

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoim kenttä perusteluille:

-

6. Näkemyksenne siitä, tulisiko palveluntuottajia edellyttää tekemään suorakorvaussopimus Kelan kanssa?

En osaa sanoa/muu, kirjoitan vastauksen alla olevaan kenttään.

Avoim kenttä perusteluille:

-

Nummela Irene
Kirkkohallitus